No. 994 Zaterdag 17 Januari 1903. 20ste Jaargang.

AMIGOE DI CURAÇAO

WEEKBLAD VOOR DE CURAÇAOSCHE EILANDEN.

Dit Blad verschijnt elken Zaterdag.
Abonnementsprijs voor Curaçao, Bonaire en Aruba per drie maanden fl. 2,— met vooruitbetaling.
Voor het Buitenland per jaar fl. 10,—
Afzonderlijke nummers fl. 0,20.

BUREAU VAN DIT BLAD
PLEIN CONCORDIA N°. 129, PIETERMAAI.

E Courant aki ta sali toer dia Sabra.
Su prijs di abonnement ta fl. 2,— pa tres luna pagar padilanti.
Pa lugarnan foi Curaçao, Bonaire i Aruba fl. 10,— pa anja.
Un number sol fl. 0,20.

Curaçao, 16 Januari.

VOORLOOPIG VERSLAG

omtrent de begrooting van Curaçao door de Commissie van Rapporteurs.

II. (Slot)

ISTE AFDEELING.

Art. 4. Opgemerkt werd, dat de ambtenaren alleen vrij vervoer genieten, indien zij gebruik maken van den West-Indischen maildienst van Amsterdam over Paramaribo naar Curaçao, maar niet, indien zij de veel kortere route nemen over New-York rechtstreeks naar en van Curaçao. Men vroeg of aan ambtenaren, voor wie het reizen langs deze kortere route noodzakelijk is, bijvoorbeeld omdat zij in het belang hunner gezondheid ten spoedigste uit de tropen zich moeten terugtrekken, althans niet een deel van de reiskosten zou kunnen worden vergoed.

Naar men had vernomen, wordt aan sommige personen, die voor rekening van het Gouvernement reizen, door het koloniaal bestuur voor reiskosten een hooger bedrag uitgekeerd dan zij krachtens bijzondere overeenkomsten aan de stoomvaartmaatschappij voor den overtocht hebben te betalen. Gevraagd werd, of dit juist is en zoo ja, of hierin niet verbetering zoude kunnen worden gebracht.

Art. 6. Met ingenomenheid hadden sommige leden uit de Memorie van Toelichting gezien, dat, nu drie gezaghebbersplaatsen moeten worden vervuld, de ambten van ontvanger en van gezaghebber zullen gescheiden worden. Met de Regeering beschouwden deze leden een dergelijken maatregel als zeer gewenscht.

IIde AFDEELING.

Ten vorigen jare werd in het Voorloopig Verslag twijfel geopperd of de mededeeling in het Koloniaal Verslag van 1900, dat in de cellen van de gevangenissen onder en achter het raadhuis op Curaçao, waar nog plaveisel bestond, dit door een planken bevloering was vervangen, wel juist was en werden daaromtrent inlichtingen gevraagd. De Regeering antwoordde dat, daar het bericht in het Koloniaal Verslag op eene mededeeling van den Gouverneur berustte, zij geen reden had om aan de waarheid daarvan te twijfelen, maar dat aan den Gouverneur zou worden gevraagd, daaromtrent in het volgende Koloniaal Verslag mededeeling te doen. Uit het Koloniaal Verslag van 1902 blijkt nu, dat eerst in Januari 1902 in vijf cellen het plaveisel door een planken bevloering werd vervangen en dat de zeven overige cellen in den loop van 1902 van een dergelijke bevloering zullen worden voorzien. Men wenschte te constateeren, dat de boven aangehaalde mededeeling in het Koloniaal Verslag van 1900 dus inderdaad bezijden de waarheid was.

Art. 25. Evenals ten vorigen jare en op de ook toen aangevoerde gronden werd door sommige leden aangedrongen op verbetering van de traktementen der rechterlijke macht, waarvan de regeling, naar zij meenden, geheel verouderd is.

Andere leden deelden 's Ministers, in de Memorie van Toelichting uiteengezet gevoelen, dat met het oog op den financieelen toestand der kolonie niet tot verhooging van de traktementen der rechterlijke ambtenaren mag worden medegewerkt zoolang niet door den Gouverneur is aangetoond, dat zoodanige verhooging in het belang der rechtspraak volstrekt noodzakelijk is.

IIIde AFDEELING.

Art. 57. Geklaagd werd, dat nog al dikwijls brieven, van en naar Curaçao gezonden, verloren zijn gegaan. Wel is eenigen tijd geleden iemand als schuldig aan diefstal van brieven gestraft, maar het euvel bestaat nog en op verscherping van contrôle werd daarom aangedrongen. Gevraagd werd, welke personen voor de betrekking van ambtenaar ten postkantore in aanmerking komen en of het juist is dat aan deze ambtenaren geenerlei eischen van bekwaamheid worden gesteld. Zoo ja, dan werd verbetering in dezen toestand dringend noodig geacht.

Ook werd de vraag gesteld of de brievenbestellers, van wie blijkens de begrooting twee eene jaarwedde van f 480 en vijf eene jaarwedde van f 420 genieten, nog tijd en gelegenheid hebben om bijverdiensten te maken.

Art. 65. Gevraagd werd, of het juist is, dat de in omloop gebrachte pasmunt daaruit zoo spoedig weer verdwijnt en zoo ja, waaraan dit is toe te schrijven.

IVde AFDEELING.

Men vroeg, of de Regeering zou kunnen mededeelen, hoe het staat met de ontwerp-verordening op het onderwijs, door den Gouverneur bij den Kolonialen Raad ingediend.

Art. 90. Enkele leden achtten het ongewenscht, dat de predikanten der Hervormde Gemeente van Gouvernementswege worden aangesteld en bezoldigd; zij zouden willen, dat de aanstelling en de bezoldiging van wege de Gemeente geschiedde.

Vde AFDEELING.

Art. 123. De Minister heeft de verhooging van het artikel met f 150 om aan vroedvrouwen in het stadsdistrict eene kleine vergoeding te kunnen geven in de gevallen, waarin zij gratis hare hulp moeten verleenen aan onvermogenden, niet overgenomen op grond, dat op onderdeel *c* van het artikel een bedrag beschikbaar is van f 600 voor het verleenen van verloskundige hulp aan behoeftige kraamvrouwen en daaruit niet alleen aan geneesheeren maar ook aan vroedvrouwen vergoeding zou kunnen worden toegekend. Is echter, zoo werd gevraagd, dit bedrag van f 600 wel voldoende om daaruit en aan geneesheeren en aan vroedvrouwen de noodige vergoeding toe te kennen? Blijkens den uitgewerkten en toelichtenden staat bij de door den Gouverneur ontworpen begrooting lag het in de bedoeling juist onderdeel *c* van het artikel met f 150 te verhoogen. Men wenschte daaromtrent nader te worden ingelicht.

Blijkens het Voorloopig Verslag werd bij de behandeling van de ontworpen begrooting in de afdeelingen van den Kolonialen Raad het denkbeeld ter sprake gebracht van eene reorganisatie van het militaire hospitaal tot gecombineerd burgergasthuis en militair hospitaal, ten einde zieke ingezetenen en vreemdelingen in de gelegenheid te stellen zich ook elders dan in het RoomschKatholiek gasthuis te doen verplegen. De Gouverneur heeft daarop geantwoord, dat het militair hospitaal reeds thans voor burgers toegankelijk is, aangezien bij Koninklijk besluit van 1 September 1900 is bepaald, dat met toestemming van den Gouverneur ook anderen dan militairen moeten worden verpleegd. Uit hetgeen door den Gouverneur verder wordt medegedeeld blijkt echter, dat die toestemming tot het verplegen van niet-militairen zelden wordt gevraagd en dit niet hieraan is toe te schrijven, dat de verpleegskosten te hoog zijn.

Naar aanleiding daarvan werd door enkele leden gevraagd, of dit verschijnsel wellicht moet worden toegeschreven aan het gemis van afscheiding of aan onvoldoende afscheiding tusschen de militairen en de andere zieken. Zoo ja, dan zou huns inziens eene reorganisatie van het militaire hospitaal, als in het Voorloopig Verslag van het afdeelingsonderzoek van den Kolonialen Raad bedoeld, aanbeveling verdienen, omdat het toch inderdaad van gewicht moet worden geacht, dat de zieken in de gelegenheid zijn zich desgewenscht op neutraal terrein te doen verplegen.

Opgemerkt werd, dat de geneeskundige dienst in enkele districten, blijkens hetgeen daaromtrent bij de schriftelijke en mondelinge behandeling van de begrooting in den Kolonialen Raad is voorgevallen, onvoldoende moeten worden geacht.

Gevraagd werd, of de Minister bereid is aan het koloniaal bestuur aan te geven op welke wijze naar zijne meening hierin moet worden voorzien, nu hij de door den Gouverneur bij nota van wijziging voorgestelde, door den Kolonialen Raad verworpen, verhooging van de jaarwedde van een der districtsgeneesheeren met f 500, niet heeft overgenomen. Ook werd gevraagd, waarom in de Memorie van Toelichting van het niet overnemen van de bedoelde verhooging geene verklaring is gegeven.

Art. 130. Sommige leden konden niet goedkeuren, dat de Minister het bedrag van f 1000, voor kosten van de opmeting en het in kaart brengen van het domein op de voorloopig vastgestelde begrooting uitgetrokken, niet heeft overgenomen, hoewel hij blijkens de Memorie van Toelichting toegeeft, dat de zaak op zich zelf zeer nuttig kan zijn. Deze leden wezen er op, dat de hoogleeraar WENT in zijn meervermeld rapport als kenmerkend noemt, dat bijna niemand in de kolonie de uitgestrektheid van zijne plantage kent en als verklaring er bij voegt, dat het Gouvernement ook niets heeft gedaan om door het vervaardigen van kaarten, waarop de uitgegeven gronden zijn aangegeven, daarin verbetering te brengen.

In de Memorie van Toelichting wordt opgemerkt, dat voor „rente en pachtgelden van domaniale gronden in de buitendistricten" een bedrag f 1200 is uitgetrokken en het niet aangaat om voor een behoorlijk overzicht van die uitgegeven gronden jarenlang een post van f 1000 op de begrooting te brengen. De leden, die hierop de aandacht vestigden, konden intusschen niet gelooven, dat dergelijke wanverhouding tusschen inkomsten en uitgaven den Gouverneur zou zijn ontgaan. Daarom stelden zij de vraag of betere en juistere opmeting van het domein mogelijk middellijk tot verhoogde opbrengst zou kunnen leiden.

Verscheidene leden, die op de gronden, in de Memorie van Toelichting aangevoerd, met het niet overnemen van de aangebrachte verhooging door den Minister zich konden vereenigen, vroegen of het door den Gouverneur beoogde en ook door den hoogleeraar WENT gewenschte doel wellicht niet op meer eenvoudige en doordaar minder kostbare wijze—door het ontwerpen van schetskaartjes bijvoorbeeld — zoude zijn te bereiken, of althans te naderen.

Art. 132. Enkele leden gaven er hun leedwezen over te kennen, dat de Minister met het door den Gouverneur gedane voorstel om voor twee jongelieden ieder een som van *f* 500 beschikbaar te stellen om een cursus aan de landbouwschool te Wageningen te volgen, vooralsnog niet heeft kunnen meegaan. Zij waren van oordeel, dat deze uitgaaf voor de kolonie vruchtdragend zou kunnen zijn en wezen er op, dat de hoogleeraar WENT blijkens zijn rapport in zijne plannen tot organisatie van het landbouwonderwijs in de kolonie het geven van beurzen aan bekwame, onbemiddelde jongelieden om de landbouwschool te Wageningen te bezoeken, heeft opgenomen.

Anderzijds deelde men 's Ministers gevoelen, dat ten aanzien van het nemen van maatregelen in het belang van den landbouw thans het optreden van den inspecteur van den landbouw voor West-Indië dient te worden afgewacht.

VIde AFDEELING.

Art. 166. Toen ten vorigen jare in het Voorloopig Verslag naar aanleiding van de mededeeling, dat de directeur van openbare werken wijziging in de regeling zijner werkzaamheden en daardoor bezuiniging had weten aan te brengen, de vraag werd gesteld, of de bedoelde ambtenaar in deze richting naar bezuiniging niet nog verdere stappen zou kunnen doen, werd geantwoord, dat de vraag aan het oordeel van den Gouverneur zou worden onderworpen. Men verzocht het antwoord, dat de Gouverneur heeft gegeven, te mogen vernemen.

Ook werd gevraagd of het bedrag van *f* 500, dat voor fouragegelden op de begrooting staat uitgetrokken, niet zou kunnen worden verminderd

tot *f* 200 of *f* 300; blijkens den uitgewerkten en toelichtenden staat, het gemiddelde bedrag, dat in de kolonie voor fouragegelden wordt toegekend.

Raming der middelen en inkomsten.

Enkele leden hadden met ingenomenheid gezien, dat de Gouverneur van voornemen is over te gaan tot intrekking van de „Belasting voor de weerbaarheid", waarvan ook hun het voortbestaan ongewenscht scheen.

Toen ten vorige jare blijkens het Voorloopig Verslag door sommige leden niet werd gebillijkt, dat de post van f 40,000, betreffende een gedeelte der vordering wegens transitrechten van de Curaçaosche postadministratie tegen de Venezolaansche, opnieuw voor het volle bedrag en niet voor memorie was uitgetrokken, werd geantwoord, dat het niet onwaarschijnlijk werd geacht dat naar aanleiding van gedane stappen—een aandringen op afloening door tusschenkomst van den Nederlandschen zaakgelastigde in Venezuela — betaling van het verschuldigde zou worden verkregen. Met het oog daarop hadden sommige leden met teleurstelling uit de toelichting van de raming der middelen en inkomsten voor 1903 gezien, dat van de bedoelde vordering in het afgeloopen jaar slechts ruim f 7300 was afgedaan en het raadzaam is voorgekomen, de ontvangst wegens de bedoelde transitrechten voor memorie uit te trekken. Zij vroegen, welk antwoord de Venezolaansche Regeering op het vertoog van den Nederlandschen zaakgelastigde heeft gegeven en of verdere stappen zullen worden gedaan om betaling van het verschuldigde te verkrijgen.

Bij de stukken betreffende deze begrooting had men gemist een staat van de middelen en inkomsten der kolonie over een vijftal der laatste jaren, zooals ten aanzien van Suriname bij de begrootingsstukken (stuk nº. 12) is overgelegd. Overlegging voortaan van zoodanigen staat, die een gemakkelijk overzicht biedt, zoude men op prijs stellen.

Aldus vastgesteld door de Commissie van Rapporteurs, den 12den December 1902.

BOLSIUS.
FOCK.
VAN LIMBURG STIRUM.
VAN VLIJMEN.
FOKKER.

MEMORIE VAN ANTWOORD.

Moet ongetwijfeld de voor 1903 opgemaakte begrooting een zeer ongunstigen indruk geven van den financieelen toestand der Kolonie, dat daarom zou moeten worden gesproken van een duurzaam verval en van een gestadigen achteruitgang kan de ondergeteekende niet toegeven.

In de eerste plaats vestigt hij nogmaals de aandacht op de werkelijk zeer voorzichtige raming, gevolg van de begeerte om te voorkomen dat ten slotte een hoogere bijdrage uit 's Rijks schatkist noodig zou blijken dan de begrooting aanwijst. Terwijl toch het totaal der middelen, voor zoover thans bekend, in de jaren 1899, 1900 en 1901 respectievelijk bedroeg *f* 508,105,81, *f* 546,476,11½ en *f* 559,489,17½ is dit totaal in de begrooting voor 1903 geraamd op *f* 478,237,95 (tegen een *raming* van *f* 613,195,05 voor 1902).

Vrees voor tegenvallers, waarover in de laatste jaren meermalen terecht is geklaagd, behoeft naar het oordeel van den ondergeteekende ten opzichte van deze begrooting niet te bestaan en met het oog op die zeer voorzichtige raming acht hij het waarschijnlijk dat de werkelijke uitkomst van de rekening over 1903 niet veel ongunstiger zal zijn dan die over 1902.

In de tweede plaats meent de ondergeteekende niet onopgemerkt te mogen laten, dat het niet sluiten van de Koloniale begrootingen na 1894 op zich zelf evenmin getuigt van een achteruitgang van de Kolonie, als het wèl sluiten van de Koloniale begrootingen van 1882 tot 1894 als een bewijs van bloei mag worden aangemerkt. De gunstige financieele uitkomsten werden toch hoofdzakelijk verkregen door de groote uitkeeringen aan de koloniale kas van de Aruba-phosphaatmaatschappij, dus van een onderneming, die slechts in een beperkt gedeelte der Kolonie werkzaam was.

Het feit, dat de algemeene toestand van deze kolonie, zooals die zich ook in de begrooting afspiegelt, te wenschen overlaat, kan niet worden ontkend en kan afdoende worden verklaard uit de malaise in den handel, hoofdzakelijk als gevolg van den kritieken economischen toestand van de naburige republieken.

Mag, ook op grond van de geschiedenis, worden gehoopt dat in de toekomst voor den buitenlandschen handel van Curaçao weder betere tijden zullen aanbreken, dit neemt niet weg dat naar het oordeel van den ondergeteekende met ernst moet worden gestreefd om door verbetering van landbouwtoestanden, aanmoediging en verheffing van bestaande en zoo mogelijk in het leven roepen van nieuwe industrieën, de algemeene welvaart, afgescheiden van den buitenlandschen handel, te verbeteren.

Hoewel met het oog op den tegenwoordigen ongunstigen toestand niet met zekerheid kan worden gezegd, dat een herziening van het belastingstelsel tot een noemenswaardige vermeerdering der baten zou kunnen leiden, moet ook reeds, afgezien hiervan, een verbetering van dat stelsel worden ter hand genomen met het oog op den ongelijkmatigen druk, die het den ingezetenen oplegt.

Uit de aanhaling uit 's Gouverneurs Memorie van Antwoord op het Voorloopig Verslag der Commissie van Rapporteurs van den Koloniale Raad blijkt, dat het bestuur aan die aangelegenheid zijne aandacht wijdt. De ondergeteekende zal niet nalaten, zoo noodig, zijnerzijds maatregelen te bevorderen, welke een betere regeling der belastingen zullen waarborgen, waarbij dan ook de reeds vroeger vernomen vraag kan worden beantwoord, of een verlichting van den landbouwstand, waardoor hij beter in staat zal zijn om zijn bedrijf tot ontwikkeling te brengen, spoedig uitvoerbaar is.

Want al blijft de handel voor Curaçao de hoofdzaak, er kan, zooals uit het rapport van den hoogleeraar WENT blijkt, bij een rationeele uitoefening van den landbouw, daarvan belangrijk meer voordeel worden getrokken dan tot dusver heeft plaats gehad. De tegenwoordige Gouverneur steunt iedere poging in deze richting zooveel mogelijk. Ook de ondergeteekende wil aan de verbetering van de landbouwtoestanden gaarne medewerken. Hij is het echter eens met die leden, die meenden dat het oordeel van den aan te stellen inspecteur van den landbouw moet worden afgewacht, alvorens over te gaan tot het nemen van verdere maatregelen.

Bij het Koloniaal Bestuur was reeds de misstand ter sprake gebracht, dat er tusschen de verschillende eilanden der kolonie onderling in- en uitvoerrechten werden geheven, speciaal op zaken van het eene eiland afkomstig en bestemd om op het andere in consumptie te worden gebracht. Hieruit blijkt dat dit punt niet uit het oog wordt verloren.

De in het Voorloopig Verslag uitgesproken meening, dat de bijdrage uit 's Rijks schatkist te verlagen ware door de invoering van plaatselijke belastingen zou de ondergeteekende niet voetstoots durven onderschrijven. Hij wil echter wel dienaangaande met den Gouverneur in overleg treden.

Nu het subsidie uit 's Rijks schatkist reeds zooveel hooger moest worden geraamd dan op de vorige begrooting, is zooveel mogelijk elke verhooging van uitgave achterwege gelaten, die naar men meende zonder bepaald nadeel kon worden uitgesteld. Dit geschiedde dus allerminst uit gebrek aan vertrouwen in den Gouverneur en, daar naast de niet overgenomen posten andere staan die wel zijn overgenomen, kan de ondergeteekende niet aannemen dat de Gouverneur in het weglaten van sommige voorgestelde verhoogingen aanleiding tot ontmoediging zou vinden.

Een stoomvaartverbinding tusschen de bovenwindsche en benedenwindsche eilanden zou, zoo zij van het Koloniaal Bestuur moest uitgaan, ongetwijfeld blijken een grooten schadepost op te leveren. De betrekkingen tusschen beide eilandengroepen zijn toch, ook tengevolge van hunne geographische ligging, zeer luttel. Zij hebben slechts dit met elkaar gemeen, dat zij te zamen één kolonie uitmaken. Daarbij toont het feit, dat de eenmaal 's maands tusschen het eiland Curaçao en de bovenwindsche eilanden varende schoener slechts zelden een lading van beteekenis heeft, duidelijk genoeg aan, dat er van een bepaalde behoefte aan een stoomvaartverbinding nog weinig gebleken is. Dit neemt niet weg dat, het Bestuur elke poging zal steunen, die van particuliere zijde geschiedt tot het in het leven roepen van stoomvaartverbindingen, als waarvan hier sprake is, voor zoover zulks, naar verhouding van het nut der zaak, geen te hooge geldelijke offers eischt. Omtrent de pogingen, die reeds werden aangewend om in de communicatie eenige verbetering te brengen, is den ondergeteekende niets bekend. Hij zal den Gouverneur verzoeken daarvan in het volgend Koloniaal Verslag mededeeling te doen.

Terloops kan hier worden vermeld, dat het eiland St. Martin door een stoomvaartlijn uit New-York wordt bezocht, die ook het naburige Engelsche eiland St. Kitts op hare route aandoet.

Ter voldoening aan het daartoe in het Voorloopig Verslag gedaan verzoek wordt een afschrift van het Koninklijk besluit van 20 Juli 1901 nº. 30, betreffende de opdracht welke aan de heeren WENT en HAVELAAR verstrekt is nopens het door hen in te stellen onderzoek, ter griffie der Kamer nedergelegd ter inzage voor de leden.

De ondergeteekende kan zich met de door enkele leden uitgesproken meening, dat met de oplossing van de moeilijkheden betreffende de plantage Santa Barbara niet op het tot stand komen eener mijnregeling behoeft te worden gewacht, geheel vereenigen; niet omdat het bestuur wettelijke middelen ten dienste staan om tot hervatting van de ontginning der aldaar aanwezige phosphaatlagen te dwingen, doch omdat de moeielijkheden grootendeels voortvloeien uit oneenigheid tusschen hen, die bij de exploitatie der phosphorzure kalk op die plantage belang hebben.

Aan den Gouverneur van Curaçao is dan ook opgedragen, pogingen in het werk te stellen om te trachten een regeling tot stand te brengen, die de tegenstrijdige belangen zal verzoenen en een verdere ontginning der phosphaatlagen zal mogelijk maken.

Hoe het met die pogingen staat en of zij kans hebben van slagen, is den ondergeteekende niet bekend. Wel kan hij mededeelen, dat de Gouverneur van Curaçao deze zaak krachtig zal bevorderen.

De verslagen van de heeren WENT en HAVELAAR treden, uit den aard der zaak, niet in een behandeling van deze quaestie.

De invoering van een mijnregeling in den geest der Indische Mijnwet wordt intusschen voorbereid. De omstandigheden laten niet toe, de voor Nederlandsch-Indië in het leven geroepen bepalingen letterlijk over te nemen. Dientengevolge duurt de de voorbereiding langer dan oorspronkelijk was vermoed.

Het onderzoek, door den vorigen Minister van Koloniën in vooruitzicht gegeven naar de vraag, in hoever een landbouwcredietbank en een mogelijk op te richten postspaarbank te zamen zouden kunnen werken, is nog niet afgeloopen.

Aan de oprichting van een postspaarbank zijn vele bezwaren verbonden, zoowel van financiëelen als van practischen aard, en het is bovendien aan ernstigen twijfel onderhevig of hare resultaten evenredig zouden blijken te zijn aan de groote kosten, die aan zoodanige bank verbonden zijn. Hierbij is er ook op te letten dat op het eiland Curaçao een particuliere spaar- en beleenbank bestaat. Niettemin zal de ondergeteekende deze zaak niet uit het oog verliezen.

De ondergeteekende moet toegeven, dat de Nederlandsche taal in de kolonie Curaçao niet in die mate wordt gebruikt, als men in een Nederlandsche kolonie zou mogen verwachten. Zijns inziens zal voornamelijk door het onderwijs hierin verbetering moeten worden gebracht. De hoogleeraar WENT wees hierop reeds en de Gouverneur van Curaçao is een warm voorstander van de verbreiding onzer taal zoowel op de bovenwindsche eilanden als op de benedenwindsche, waar het Papiamentsch de volkstaal is. Aan de voorstellen, die te dezen aanzien van den Gouverneur te wachten zijn, zal de ondergeteekende de gaarne zijne medewerking verleenen.

Over het algemeen kan de ondergeteekende zich wel vereenigen met de plannen van den hoogleeraar WENT, betreffende de organisatie van het landbouwonderwijs op Curaçao, mits de daaraan verbonden kosten niet onevenredig hoog zullen blijken te zijn. Hij zal daaromtrent met den Gouverneur in overleg treden.

(Wordt vervolgd.)

De Taalquaestie op Curaçao.

Wij danken het aan *De Vrijmoedige*, dat ook hier bekend werd, wat EEN VRIEND VAN CURAÇAO schreef in het *Dagblad van Zuid-Holland en 's Gravenhage* over bovenstaand onderwerp. Jammer, dat die „Vriend" van onze kolonie er weinig werk van maakt zijn vrienden te bezoeken of zelfs maar kennis aan te knoopen met personen, die op onze eilanden wonen. Altijd blijde, wanneer er in Holland over ons wordt geschreven, opdat Nederland zijne koloniën beter leere kennen en onze nooden gemakkelijker begrijpe, zouden we ook dankbaar wezen, als wij weten mochten, wat er over ons wordt gezegd. Vooral wenschen wij in kennis te worden gesteld van artikelen die TEGEN ons worden gepubliceerd. De aangevallene heeft immers, het recht om zich te verdedigen.

Het publiek, dat slechts de aanklacht leest, moet thans in de meening verkeeren, dat wij verslagen zijn en schuldig staan aan een misdrijf. Men geve ons gelegenheid tot verweer. Uit deze wrijving kan licht ontstaan, en licht verspreiden zal toch wel het eenige doel zijn van het schrijven in de dag- en weekbladen. Goede persmanieren hebben ook hun reden van bestaan.

Wij zullen de „groote woorden", lage insinuaties en andere liefelijkheden maar ter zijde laten en in 't kort de zaak behandelen. Indien de "Vriend van Curaçao" zijn broertje *Amigoe di Curaçao* hadde gekend, ware het niet eens noodig geweest nogmaals op dit onderwerp terug te komen, het is voldoende behandeld. Maar de „Vriend van Curaçao" las het curaçaosche nieuws in *Het Vaderland*, die het van *De Maasbode* overnam, toen deze Collega naar aanleiding van onze artikelen een hoofdartikel schreef, waarvoor wij nog dankbaar zijn.

In de Nummers 969, 970 en 971 van ons blad beantwoordden wij de vraag: Kan de hollandsche taal hier algemeen worden?

Wij gaven als onze meening: Een *volkstaal* kan niet met geweld worden *ingevoerd*, zij ontstaat langzamerhand, groeit op met het volk en leeft op 't innigst daarmede. Taal en volk zijn

één, in de taal ligt zijn *geschiedenis*...... Het papiëmentsch heeft ontegenzeggelijk het oud-spaansch tot grondslag, wat zich vermengd heeft met portugeesch en hollandsch en een weinig afrikaansch......Het papiëmentsch, zooals het nu nog wordt gesproken, wijst duidelijk zijn afkomst aan, maar tevens ook drukt deze volkstaal de geschiedenis uit van de wording en ontwikkeling van het volk, waarmede het samenhangt en leeft. Ook het papiëmentsch is de ziel van een volk.

Begrijpt onze „Vriend" nu wat wij bedoelen, wanneer wij het *met geweld invoeren* VAN EEN VOLKSTAAL stellen tegenover het *langzaam ontwikkelen* uit en met het volk. Het woord „ukase", waarachter de russische knoet verborgen is, hebben wij niet durven bezigen om den al te grooten ijver aan te geven, waarmede onze hollandsche taal werd *verplichtend* gesteld op alle scholen, ook in de laagste klassen en bij het geven van alle onderwijs. Nimmer echter waren wij tegen een redelijke verspreiding onzer moedertaal; integendeel. Op het slot onzer artikelen meenden wij practisch te handelen door eenvoudig den weg aan te wijzen hoe men werkelijk onze taal hier algemeen *kon* maken.

„Het *hollandsch* hier in te voeren als volkstaal schijnt ons *geheel onmogelijk*. Drie eeuwen staan daar om getuigenis hiervoor af te leggen. Onze noordelijke taal is reeds uit haar aard niet geëigend voor een zuidelijk volk.

Moet het hollandsch dan verdwijnen in deze hollandsche kolonie? Volstrekt niet. In tegendeel, onze moedertaal moet meer algemeen worden, ook als spreektaal in het huiselijk verkeer. Maar alleen in de stad, voor hen wien het mogelijk is deze moeilijke taal te leeren en te onderhouden en wien de kennis dezer taal nuttig is wegens maatschappelijke positie en omgang. Voor hen alleen is het doenlijk, de hollandsche taal meer algemeen te maken...... Niet allen toch kunnen later een postje krijgen bij het gouvernement, niet allen zullen later nut of gemak hebben van hun hollandsch...... Wil men werkelijk het hollandsch meer *algemeen* maken, men beginne met het te *beperken*.

Wanneer slechts zij het leeren, die het later zullen en kunnen spreken, heeft men kans, dat onze moedertaal ook spreektaal worde, minstens onder een bepaalde klasse van personen.

In No. 968 van ons blad schreven wij: „*In de stad* zullen altijd eenige jongelieden moeten worden opgeleid voor de Gouvernementsbetrekkingen en ook een zeker gedeelte der bevolking krachtens hun opvoeding en stand op de hoogte willen blijven van hetgeen uit Holland wordt geschreven of bekend gemaakt en in onze vergaderzalen behandeld. *Voor hen* zal het onderwijs in de hollandsche taal dus zeker *practisch nut* opleveren.

Zullen echter alle kinderen der *buitendistricten en van de eilanden*, of minstens een groot gedeelte van hen, later wel behoefte gevoelen aan de hollandsche taal?"

Waarde „Vriend", wat dunkt u, zijn wij vóór of tegen de hollandsch taal in onze kolonie? Ook wij streven er naar om onze taal meer ingang te doen vinden in onze bezittingen. Maar wij zoeken een practische methode, welke gevolgd kan worden met de verwachting goede resultaten daarvan te zien.

U heeft ons dus verkeerd begrepen, of liever, laten wij het ronduit zeggen, U was volstrekt niet op de hoogte van onze taalquaestie en meende ze toch te mogen behandelen, daarom zullen we uwe „bewijzen" maar laten voor wat ze zijn. Feiten moet men kennen, niet uitdenken. Gelukkig zijn die feiten hier bekend, ze werden in onze bladen druk besproken.

Wij willen uw pseudoniem eerbiedigen en aan de redactie van het *Dagblad van Zuid-Holland en 's Gravenhage* een exemplaar van dit nummer toezenden met beleefd verzoek uw adres erop te plaatsen.

Nieuwsberichten.

Curaçao.

Kerkelijke berichten.

De vorige maand is Z. D. H. Mgr. RAFAEL CELEDÓN, bisschop van Santa Marta, overleden. Meerdere malen heeft deze kerkvoogd ons eiland bezocht en was ook buiten zijn diocees bekend als schrijver; behalve eenige brochures verscheen van zijn hand een spraakkunst van 't spaansch en een van de taal van Goagira.

Correspondentie.

Het is den postdirecteur niet mogelijk vaste dagen of uren aan te geven, waarop de mail naar Venezuela vertrekt, omdat, wegens de blokkade, het postverkeer is gestremd. Echter wordt er steeds gelegenheid gezocht om de brieven met een oorlogsboot te verzenden. De aanvrage hiertoe moet voor iedere boot worden herhaald en tot dusverre werd het verzoek reeds meerdere malen ingewilligd. Allen, die derhalve in correspondentie zijn met Venezuela kunnen hun brieven volgens gewoonte naar de bussen brengen; hoogstwaarschijnlijk zal er iedere week gelegenheid zijn tot verzending, ofschoon dag en uur niet kan worden aangegeven, omdat dit bij de administratie zelf onbekend is, zooals boven werd verklaard.

Fancy-fair.

De damesvereeniging „Eendracht maakt macht" heeft een schitterend succès gehad met den japanschen bazaar ten voordeele van het Protestantsche weeshuis. Het heeft ons zeer bevreemd, dat wij niet verzocht werden deze fancy-fair aan te kondigen; in het afgeloopen jaar hadden wij toch een lans gebroken voor de nuttige vereeniging, men kende onze sympathieën. Evenals voor de weezen van Transvaal, zouden wij ook voor de Curaçaosche weezen hebben geijverd. Daarom hebben wij den bazaar bezocht en onze bescheiden inkoopjes gedaan om op deze wijze althans dit goede werk te steunen.

Officieele berichten.

Bij Gouvernements-beschikking, is:

1°. aan den Heer P. L. B. DE HASETH, klerk ten postkantore alhier, tot verder herstel van gezondheid, een verlofsverlenging van ééne maand verleend.

2°. de Heer J. H. QUAST Hz., oud-Griffier van het Hof van Justitie alhier en wijkmeester der 2de wijk, Overzijde, tijdelijk belast met de functiën van wijkmeester der 1ste wijk, Overzijde.

3°. met ingang 1°. Februari a. s.: de Heer H. C. VAN KLEUNEN, op zijn verzoek, eervol ontheven van het toezicht op de berging van petroleum en andere licht ontvlambare oliën en op de voor de berging aangewezen plaatsen.

4°. bepaald, dat de door den waarnemenden Administrateur van financiën aangewezen ambtenaar der belastingen, die het toezicht heeft op de bergplaatsen, tevens belast zal zijn met het toezicht op de berging van petroleum en andere licht ontvlambare oliën en op de voor die berging aangewezen plaatsen.

Posterij.

De met den Nederlandschen paketschoener *Gouverneur van den Brandhof* naar St. Martin N. G., St. Eustatius en Saba te verzenden brievenmalen worden Woensdag den 21n. dezer om 5 P. M. gesloten.

* *

Lijst van onafgehaalde en onbestelbaar bevonden brieven:

Isaac Alex, Ricardo Becerra, Lorenzo J. Correa, Rabbi H. C. M. Chumaceiro, Lambertus Jacobus, Calin Heertes, G. Egea Mier, A. Ruiz Miyares, Kund K'Oesterr [Ungar Consulat], Emilio Reinhard [2], Segrera é Hijos, Wilhelm Severeyn, Maria van der Enk.

Aangeteekende stukken:

Mariano Becerra, Leon V. Leyba & Co., G. A. Pinedo.

Aruba.

Verleden jaar bracht Aruba meer dan 18000 Gld. aan belasting op. 't Is te hopen, dat het eiland zelf daar ook eenig voordeel van moge genieten.

—Onze collega *La Cruz* ontvangt van zijn correspondent een treurig bericht; ±100.000 boomen werden er geveld om kalk te branden. Daar dit geschiedde zonder verlof van het Gouvernement en de boomen voor verreweg het grootste gedeelte op Gouvernementsterrein stonden, heeft de politie er zich mede bemoeid.

Met *La Cruz* hopen wij, dat de hoofdschuldige streng gestraft worde, d. w. z. de persoon, die bevel gaf de boomen om te hakken; het arme volk, dat dit bevel uitvoerde, kon moeilijk weten, dat dit zonder het noodige verlof geschiedde.

Hoe is het echter mogelijk, dat al deze boomen werden geveld, zonder dat zij, die het toezicht daarop moeten houden, het zagen? Waarom moest een vreemde de politie waarschuwen?

Nederland.

Curacao.

In een aanvullingsbegrooting voor de kolonie Curaçao, dienst 1901, wordt meegedeeld, dat onder de inkomsten der posterij ook dit jaar een bedrag van ƒ 40.000 aan transitrechten door Venezuela en Columbia verschuldigd, onbetaald bleef.

Vaststelling van het slot der rekening van de koloniale uitgaven en ontvangsten voor Curacao over het dienstjaar 1898.

Bij het afdeelingsonderzoek van het wetsontwerp werd o. a. opgemerkt, dat de wijze, waarop in de kolonie Curaçao het comptabel beheer wordt gevoerd, hoogst gebrekkig is en zeer veel te wenschen laat, zooals nu en dan en ook thans weder duidelijk aan het licht treedt.

Naar men vrij algemeen meende, moet aan dezen onhoudbaren toestand zoo spoedig mogelijk een einde worden gemaakt door eindelijk eens uitvoering te geven aan de bepaling van art. 174 van het Regeeringsreglem. van Curaçao (art. 153 van het Regeeringsreglement van Suriname), dat de wet de wijze van beheer en verantwoording der koloniale geldmiddelen regelt.

Slot van rekening Curacao 1898.

In een Nota naar aanleiding van het verslag over het ontwerp tot vaststelling van het slot der rekening van de koloniale uitgaven en ontvangsten voor Curaçao over het dienstjaar 1898 deelt de Minister van Koloniën mede, zoodra hij daartoe gelegenheid vindt, het geldelijk beheer van de West-Indische koloniën in gezette studie te zullen nemen, en te zullen nagaan hoe op de beste wijze is te voldoen aan de voorschriften van de artt. 174 en 153 van de Regeeringsreglementen, respectievelijk van Curaçao en Suriname, om, indien deze overwegingen tot een bevredigend resultaat leiden, voorstellen van wet aanhangig te maken.

(*Het Vaderland.*)

Het onderwijs. Rede van Mr. Kolkman.

Mijnheer de Voorzitter: Ik was niet voornemens mij in deze debatten te mengen, maar een paar uitdrukkingen, door twee sprekers gebezigd, nopen mij tot een woord van verweer.

In de eerste plaats een uitdrukking van den heer Smeenge. Deze heeft goedgevonden hier te vertellen, dat waar Katholieke vereenigingen voor bijzonder onderwijs bestaan, welke het geven van onderwijs opdragen aan Katholieke broeders en zusters, het geld voor de onderwijzers bestemd, niet komt in handen van de betrokken leerkrachten, maar vloeit in de kas dier vereenigingen, zoodat men eigenlijk niet wist waar het bleef.

Daaruit maakte de geachte afgevaardigde de gevolgtrekking, dat dergelijke onderwijzers en onderwijzeressen later niet voor pensioen in aanmerking mogen komen. Wanneer de heer Smeenge heeft bedoeld wat hij heeft gezegd, dan heeft hij gesproken over zaken—ik veroorloof mij hier een ministerieel woord te bezigen, dat wij zooeven van de groene tafel hebben gehoord—die hij niet kent, want zooals hij het heeft gezegd, is het beslist onjuist.

Ik haal daarvoor aan een voorbeeld, dat in den Haag speelt en dat door tal van vereenigingen is gevolgd. Wij hebben hier in den Haag het Katholiek bijzonder onderwijs voor jongens, dat in handen is van de „Ver-

eeniging van den H. Vincentius & Paulo." Het zijn scholen die uitstekend werken en zonder eenigen twijfel mede staan aan de spits van het lager onderwijs hier ter stede. Deze laatste bewering zal, wanneer de heer Smeenge daarnaar bij het schooltoezicht wil informeeren, bepaald door dit toezicht worden bevestigd.

Welnu, aan die scholen wordt onderwijs gegeven door broeders van wier congregatie de hoofdzetel te Maastricht is gevestigd. Nu bestaat tusschen de vereeniging van Vincentius & Paulo en die congregatie van broeders een contract. Die congregatie levert de leerkrachten en deze worden door de Vincentiusvereeniging betaald. Het salaris dier broeders-onderwijzers is — het ligt in den aard der zaak — ook hier onderworpen aan vraag en aanbod en niet minder aan de concurrentie van het openbaar en ander onderwijs. Het is dan ook in de laatste tijden herhaaldelijk verhoogd.

Wanneer de heer Smeenge dus zegt, dat het geld niet komt in handen van hen die het onderwijs geven, is hij geheel verkeerd ingelicht en ik zou hem willen aanraden elders nog eens informaties te gaan inwinnen.

Buitenland.

Rome. — Z. H. Paus Leo XIII vierde den 23sten December 1902, den 65sten verjaardag zijner priesterwijding; en zal den 19 Februari 1904 zijn diamanten jubilé als Bisschop, den 9 December 1903 zijn gouden jubilé als Kardinaal, en den 3 Maart 1903 zijn zilveren jubilé als Paus van Rome herdenken.

Duitschland. — *Tariefontwerp in Duitschland.* De Bondsraad keurde het ontwerp op het douanetarief, in den door den Rijksdag in derde lezing aangenomen vorm, goed.

Amerika. — De *World* van New-York, meldt, dat daar weldra vier Boeren komen, vertegenwoordigende duizend Boerengezinnen, om landerijen voor kolonisatie aan te koopen. Het heet, dat er 9000 Boeren naar Amerika zouden willen verhuizen.

Denemarken. — Te Kopenhagen doet het gerucht de ronde, dat Keizer Wilhelm een paar maanden geleden heimelijk zijn invloed heeft aangewend, om Denemarken te bewegen de Deensche Antillen niet aan Amerika te verkoopen, opdat Europa in Amerika nog belangen zou hebben te verdedigen en des noodig, ondanks de Monroe-leer, in Amerika zou kunnen tusschenbeide komen. De reis van den Deenschen kroonprins naar Berlijn zou ten doel hebben gehad om zekere wederkeerige voordeelen te bedingen. Wilhelm II zou zijn financiëelen steun hebben beloofd bij het oprichten van een directe stoomvaartlijn tusschen Denemarken en de Antillen. De Keizer zou eveneens hebben beloofd, Denemarken te bevoordeelen bij de toekomstige handelsverdragen.

Zuid-Afrika. — Het Hooggerechtshof te Kaapstad heeft een aantal vonnissen wegens overtredingen van bijzonderen aard tenietgedaan. Daaronder was er een, waarbij een jonge dame te Wellington (Kaapkolonie) tot 1 pond sterling boete werd veroordeeld, omdat zij een hoed droeg met linten in de Transvaalsche kleuren en een gesp met den naam van De Wet en die ook na een waarschuwing van de politie niet wilde verwijderen. Een ander geval was dat van 2 „rebellen" uit Murraysburg, die ergernis gaven door het dragen van aan een kant opgenomen hoeden met witte vederen en de kleuren of zinnebeelden der Transvaalsche Republiek. Het Hof was van oordeel, dat het gedrag van deze en andere appellanten misschien dwaas en ongepast was geweest, maar dat het niet in de termen viel om door het gerecht te worden gestraft.

— Generaal De Wet, zoo wordt bericht, hield zich aan boord van het stoomschip „Saxon," waarmede hij de terugreis naar Zuid-Afrika maakte, van iedereen afgezonderd. Hij sprak weinig en zat meestal peinzend op het dek. De Generaal sliep ook op het dek, bij alle weer en wind, gewikkeld in een deken. Ook aan tafel hield hij zich afgezonderd, uitsluitend verkeerend in een kleinen kring gelijk gezinden. Terstond na aankomst in Zuid-Afrika reisde de Generaal door naar zijn vrouw en kinderen, op zijne hoeve te Heilbron, in den Oranjestaat, — of wat er van over is.

— Het oorlogsschip „Good hope" dat den Minister Chamberlain naar Zuid-Afrika brengt, is gepraaid door den kruiser „Najad," waarmede het door middel van draadlooze telegraphie berichten wisselde. De „Good hope" kon, door eenige averij en vertraging onderweg, eerst den 22sten December te Durban aankomen en de heer en mevrouw Chamberlain vertrokken op Kerstmorgen uit Durban naar Pietermaritzburg. De datum van 2 Januari voor het bezoek aan Pretoria kon dus blijven gehandhaafd. De voorgenomen bezoeken aan Ladysmith, Colenso, Spionkop en dergelijke zou len gevoegelijk door andere in het geteisterde land zelf vervangen kunnen worden. Zij bewijzen duidelijk, dat met den ijver voor de nationale zending", een goede dosis, particuliere nieuwsgierigheid bij den Minister gepaard gaat.

— De Engelsche overheid in Natal heeft moeilijkheid met Dini-Zulu, wiens mannen weigeren de geweren en ammunitie uit te leveren, die zij gedurende den oorlog op de Boeren veroverd heeten te hebben, maar die hun meer dan waarschijnlijk, door de Engelschen verstrekt werd.

— Volgens *Daily News* heeft de ergelijke wijze, waarop Lord Milner en de zijnen in Transvaal de bepalingen der overeenkomst van Vereeniging betreffende de Hollandsche taal opvatten, namelijk, dat die tot het Godsdienstonderwijs beperkt zal zijn — onder de Boeren een beweging tot het oprichten van vrije Hollandsche scholen gewekt. Een rijke Boer heeft reeds eene aanzienlijke som voor dat doel beloofd.

Uit de Kaapkolonie wordt gemeld, dat een comité is gevormd met het doel de zorgen op zich te nemen voor ouderlooze Boerenkinderen, aan wien men een Hollandsche opvoeding wil geven. Een bedrag van 4500 pd. st. heeft men reeds bijeen. Op herhaald aandringen van Botha en De la Rey zou Chamberlain hebben beloofd Boerenfamilies en inrichtingen van Boeren toe te staan zulke kinderen tot zich te nemen.

— *Een Manifest van de Boeren-Generaal's.* — Bij circulaire van 12 December zenden de Boeren-Generaals Botha en De la Rey, (De Wet vertrok voor korten tijd reeds naar zijn land) aan Nederland hunnen warmen dank voor de betoonde sympathie en den grooten geldelijken steun, dien het Volk van Nederland schonk. Aan de verschillende overheidspersonen, de plaatselijke Comité's, de Pers, de Dames in Nederland, brengen zij bij hun vertrek naar Zuid-Afrika hunnen welgemeenden dank. Zij gaan terug, omdat de belangen van hun volk dit vereischen. De heer W. J. C Brebner, Secretaris en Thesaurier van het Generale Boeren-Hulpfonds blijft hier, om nog nakomende giften te ontvangen. Die giften, en wat reeds gecollecteerd is, worden gebruikt om de „weduwen en weezen, de verminkten en nooddruftigen te hulp te komen, en om de kinderen behoorlijk te doen onderwijzen." Voor hen, die zonder bestaansmiddelen moesten achter blijven verzoeken de Generaals steun en bijstand. — Zonder twijfel zal zooveel mogelijk aan dat verzoek worden voldaan.

— *Regen in Zuid-Afrika.* Na een langdurige droogte is eindelijk regen gevallen in de Oranje-rivier-Kolonie, nog niet bijtijds, volgens de berichten, om den mielieoogst te redden. De concentratiekampen worden steeds meer ontvolkt.

DE HUWELIJKSVOLTREKKING

— VAN —

Jacques Hendrik Maarten Ellis

Arts. Officier van Gezondheid.

— MET —

Joséphine Marguérite Célemine Boomgaart

zal plaats hebben op den 21sten Januari a. s.

Receptie om 8 uur 's avonds ten huize van Mevr de Wed. A. BOOMGAART.

TIJDTAFEL

van de stoomschepen der "Red D Line" tusschen

NEW-YORK,

PUERTO RICO, VENEZUELA en CURAÇAO.

1903.	Zulia	Caracas	Marcb.	Philad.	Zulia	Caracas
Vertrekt van NEW-YORK	Jan. 3	Jan. 10	Jan. 17	Jan. 24	Jan. 31	Feb. 7
Komt aan te SAN JUAN		15		29		12
Vertrekt van „		16		30		13
Doet CURAÇAO aan		18		Feb. 1		15
Komt aan te LA GUAIRA	10	19	24	2	Feb. 7	16
Vertrekt van „	11	21	25	4	8	18
Komt aan te PTO. CABELLO		23		5		19
Vertrekt van „		28		6		20
Komt aan te CURAÇAO	12	24	26	7	9	21
Vertrekt van „	19	25	Feb. 1	8	16	22
Doet LA GUAIRA aan		26		9		23
„ SAN JUAN „		28		11		25
„ PONCE „	21		4		18	
Komt aan te NEW-YORK	27	Feb. 2	10	16	24	Mrt. 2

Dienst tusschen Curaçao en Maracaibo.

	Zulia	Merida	Marcb.	Merida	Zulia	Merida
Vertrekt van CURAÇAO	Jan. 12	Jan. 19	Jan. 26	Feb. 2	Feb. 9	Feb. 16
Komt aan te MARACAIBO	13	20	27	3	10	17
Vertrekt van „	17	23	31	6	14	20
Komt aan te CURAÇAO	18	24	Feb. 1	7	15	21

LONGMAN & MARTINEZ
NEW YORK, U. S. A.
De Venta Por Las Ferreterias y Almacenes de Viveres.

HEUGLIJK NIEUWS!!

Prachtig! Prachtig!! Prachtig!!

is de ruime collectie Hollandsche sigaren door DE LANNOY & Co., BOTICA CENTRAL, met de laatste boot ontvangen.

Bijzondere aanbeveling verdienen de volgende merken:

Justillo — Odalisca — For Luck — First Class — Richard Steel — Flor de México — Violeta — Marca Preferida, enz. enz. enz.

DE CURAÇAOSCHE HYPOTHEEKBANK.

Het Bestuur van bovengemelde Bank maakt hierbij aan de Debiteuren bekend, dat, naar aanleiding van de Verordening N°. 1—1903, houdende wijziging van de belasting op grondeigendommen en hypotheken, de interest op de hypothecaire schuldvordering ten hare behoeve, van af den 1n. Januari dj. met 1% verminderd is, zoodat de belasting van af dien datum door de belastingschuldigen aan de Koloniale kas moet worden voldaan.

Curaçao, 6 Januari 1903.

Namens het Bestuur,
De Secretaris,
JAN EVERTSZ.

Fotografia Soublette.

Este muy conocido Taller ofrece de nuevo sus trabajos á sus numerosos clientes, acaba de recibir máquinas de las últimas invenciones y tiene constantemente de venta aparatos é ingredientes frescos para el arte fotográfico.

HORAS DE TRABAJO:
De 8 A. M.—4 P. M.

TE KOOP

Een paard en een rijtuig, nog maar kort gebruikt.

Adres en prijs te vragen aan het bureau van dit blad.